

Warszawa, dn. 30.03.2015 r.

**WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER OBRONY NARODOWEJ**

RPW/21427/2015 P
Data: 2015-04-02

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
KANCELARIA JAWNA NR 1

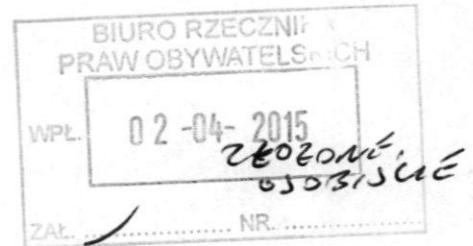
Nr. 1381/S

31. MAR. 2015

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Pani Irena LIPOWICZ

**Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

Dotyczy: podjęcia inicjatywy ustawodawczej.

nanomateriałami i zemiak

W odpowiedzi na pismo znak KMP.570.40.2014.DK z dnia 04.03.2015 r., dotyczące potrzeby podjęcia prac nad zmianą przepisów w celu zapewnienia ochrony konstytucyjnych praw i wolności osadzonych w izbach zatrzymań Żandarmerii Wojskowej, uprzejmie proszę o przyjęcie przedstawionego stanowiska:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 10 ustawy o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 568, z późn. zm.), zwanej dalej również „ustawą”, żołnierze Żandarmerii Wojskowej, wykonując ustawowe zadania wobec osób objętych kręgiem ich ustawowej właściwości mają prawo m. in. do dokonywania kontroli osobistej w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary albo w celu ustalenia miejsca pobytu lub ujęcia poszukiwanej osoby (przepis ten jest sformułowany analogicznie do art. 15 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji – Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, z późn. zm.). Zadania swoje Żandarmeria Wojskowa realizuje również poprzez przyjmowanie i zwalnianie z izby zatrzymań zatrzymanych, osadzonych na podstawie przepisów o dyscyplinie wojskowej, wykonujących karę aresztu izolacyjnego oraz tymczasowo aresztowanych lub skazanych na podstawie przepisów karnych oraz prowadzenie ich ewidencji, przechowywanie dokumentów dotyczących pobytu tych osób w izbach zatrzymań oraz ich rzeczy osobistych, złożonych do depozytu, a także nadzorowanie osób przebywających w izbach zatrzymań (art. 4 ust. 2 pkt 17a ustawy).

Dla sposobu realizacji przez Żandarmerię Wojskową zadań z zakresu obsługi izb zatrzymań kluczowe znaczenie mają przepisy rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 września 2014 r. w sprawie izb zatrzymań (Dz. U. poz. 1358), wydanego na podstawie i w granicach delegacji

ustawowej z art. 26a ust. 3 ustawy, w myśl której Minister Obrony Narodowej określić miał w drodze rozporządzenia:

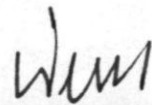
- 1) warunki tworzenia i likwidacji izb zatrzymań, z uwzględnieniem rozmieszczenia izb zatrzymań, organów wojskowych uprawnionych do ich tworzenia i likwidacji, obowiązku zawiadamiania o tym wojskowego sądu garnizonowego i wojskowego prokuratora garnizonowego, warunków lokalizacji izb zatrzymań;
- 2) warunki, jakim powinny odpowiadać izby zatrzymań, z uwzględnieniem ich, budowy i wyposażenia, w szczególności zapewniających wymaganą minimalną powierzchnię pomieszczeń izb zatrzymań, warunków lokalizacji pomieszczeń izb zatrzymań;
- 3) skład, uprawnienia i obowiązki obsługi izby zatrzymań, z uwzględnieniem możliwości używania lub wykorzystywania przez obsługę izby zatrzymań środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w przypadkach i na zasadach określonych w art. 23 i w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628);
- 4) organy uprawnione do kontrolowania izb zatrzymań, z uwzględnieniem zakresu tej kontroli;
- 5) warunki i sposób prowadzenia oraz zasady obiegu, okres przechowywania, sposób archiwizowania lub brakowania ewidencji i dokumentacji dotyczącej osób umieszczonych w izbie zatrzymań, a także formy i wzory tej ewidencji i dokumentacji;
- 6) warunki oraz organizację umieszczania w izbie zatrzymań osób, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem czynności dokonywanych wobec tych osób przez obsługę izby zatrzymań.

Warto przypomnieć, że art. 26a ust. 3 pkt 3 ustawy, nakazujący Ministrowi Obrony Narodowej określić skład, uprawnienia i obowiązki obsługi izby zatrzymań, został zmieniony przez art. 68 pkt 3 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U.2013.628) z dniem 5 czerwca 2013 r., jego obecne brzmienie jest więc przepisem nowym, który przeszedł pozytywnie proces legislacyjny na poziomie aktualnych standardów legislacyjnych. Faktem pozostaje, że również dla Policji sposób wykonywania czynności podczas kontroli osobistej określony został na poziomie rozporządzenia (§ 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie sposobu wykonywania niektórych uprawnień policjantów – Dz. U. Nr 141, poz. 1186).

Aktualnie problematyką kontroli osobistej, wykonywanej przez różne podmioty, pod kątem spełnienia wymogów konstytucyjnej ochrony prawa do nietykalności osobistej, zajmuje się – na wniosek Rzecznika Praw

Obywatelskich – Trybunał Konstytucyjny (znak wniosku: II.519.344.2014.ST z dnia 29.08.2014 r.). Uzasadnione wydaje się więc wstrzymanie się z podejmowaniem prac nad zmianą przepisów do czasu wiążącego wypowiedzenia się Trybunału Konstytucyjnego w sprawie uregulowania zagadnień przeszukania osób, dokonywania kontroli osobistej oraz przeszukania pojazdów przez funkcjonariuszy publicznych. Pozwoli to na ukształtowanie przepisów w sposób modelowo określony przez Trybunał Konstytucyjny, w niezbędnym a jednocześnie pożądanym kierunku.

Z poważaniem

Tomasz SIEMONIAK

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
KANCELARIA JAWNA NR 1

Nr. 1381/S

31. MAR. 2015

II

II

Prezumi Praw Obywatelskich

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 02-04-2015

ZAL. NR.